

Förord

Detta är det första dubbelnumret av *Nordisk Socialrättslig Tidskrift*. Tidskriftens målsättning är att främja nordisk samverkan inom forskning, normgivning och tillämpning på det socialrättsliga området. Nordisk forskningssamverkan är det primära syftet men också att få kunskap om nationell lagstiftning. Påverkan på denna ur ett nordiskt och europeiskt integrationsperspektiv är också centralt.

Behovet av en nordisk tidskrift i socialrätt har vid åtskilliga tillfällen under gångna decennier gjort sig gällande dels genom att rättsområdena rörande social trygghet i Danmark, Finland, Norge och Sverige har vuxit kolossalt, dels att områdenas kompliceringsgrad har ökat bl a beroende på den nära kopplingen mellan juridik och politik, dels att likartade organisationsfrågor gör sig gällande i alla fyra länderna, dels att europeiska migrationsfrågor ger upphov till likartade koordineringsfrågor som med fördel skulle kunna lösas ur ett gemensamt nordiskt perspektiv. Såsom socialrättsliga rättsområden räknas socialförsäkringsområdet, socialtjänsten (inklusive tvångslagstiftningarna) och hälso- och sjukvården (inklusive psykiatrisk tvångsvård).

Behovet av nordisk samverkan på dessa områden är omfattande. Tidskriften har stor potential att stärka den samlade kunskapen och kompetensen i Norden samt att stärka de personliga och institutionella nätverken. I Sverige finns sedan många år tillbaka ett livaktigt Socialrättsligt Nätverk omfattande 25–30 socialrättsforskare från Lund/Malmö i söder till Umeå i norr och med finansiellt stöd från FAS. Som ett resultat av det arbete som detta nationella nätverk bedrivit, kan man med fog påstå att ett Nordiskt Socialrättsligt Nätverk har bildats

genom att konferenser har genomförts vart tredje år i respektive land. Det förtätade forskningssamarbete mellan de fyra nordiska länderna, som en nordisk tidskrift skulle innebära, kommer att kunna medföra en ökad personrörlighet mellan ländernas olika universitet och högskolor.

Socialförsäkringar, hälso- och sjukvård men också socialtjänst är områden som har stor betydelse ur ett EG-rättsligt perspektiv. Många av dem som ingår i det nordiska nätverket forskar inom dessa EG-rättsliga områden, ofta ur det egna landets perspektiv. Att kunna komparera de nordiska ländernas lagstiftning på dessa områden sinsemellan och med EG-rätten skulle vara mycket värdefullt. Tidskriften kommer att ta sikte på att göra detta.

En nordisk tidskrift i socialrätt stärker utan tvekan den del av den kulturella gemenskapen i Norden, som utgörs av rättslig gemenskap. Möjligheter finns att utifrån ett gemensamt nordiskt perspektiv göra rättsliga ställningstaganden på den EG-rättsliga arenan.

I detta första nummer ingår åtta artiklar, som har sitt ursprung i anföranden som hölls vid det Nordiska Socialrättsliga Seminariet i mars 2009 vid juridiska institutionen vid Handelshögskolan i Göteborg. Seminariets tema var »Teorier, principer och pragmatism i socialrätten«. Underavdelningar till detta tema var »Teoribildningar i socialrätten«, »Socialrättens rättskällor«, »Rättssäkerhet och legitimitet i socialrätten« och »Europaanpassning av socialrätten«. Artiklarna behandlar dessa teman ur olika synvinklar utifrån både teoretiska och praktiska utgångspunkter. De rättsteoretiska övervägandena dominerar men även olika materiellrättsliga delar av socialrätten behandlas. Författarna representerar samtliga nordiska länder.

Planen är att tidskriften skall komma ut i både pappersformat och elektroniskt. Den är för sin framtida existens i högsta grad beroende av det nordiska socialrättsliga nätbyggandet. Förhoppningen är att många vill skriva i tidskriften i framtiden. Att kvaliteten på artiklarna är hög bogar en noggrann refereebedömning för.

Jag är övertygad om att detta första nummer av Nordisk Socialrättslig Tidskrift skall fylla en viktig funktion inom både socialrättslig forskning och praktik. Förhoppningen är att det skall följas av många kommande nummer av samma högkvalitativa innehåll.

Göteborg i augusti 2010

Lotta Vahlne Westerhäll

(huvudredaktör och ansvarig utgivare)

Innehåll

Teoridannelser i sosialretten • 5

ASBJØRN KJØNSTAD, *professor dr. juris, Universitetet i Oslo*

Velfærdsrett och kunnskapskällor • 25

ÅSA GUNNARSSON, *professor, Umeå universitet*

Sosialrettens «rettskilder» • 33

JAN FRIDTHJOF BERNT, *professor dr. juris, Universitetet i Bergen*

Arbetsförmedlingen och (hoppet om) byråkratisk rättvisa • 49

SARA STENDAHL, *docent offentlig rätt, juridiska institutionen, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet*

Interpreting Social Law • 87

ILARI KALLIO, *Jur. Kand., Helsingfors Universitet*

Några rättssäkerhetsaspekter rörande individ och struktur vid
prövningen av omhändertaganden av unga • 97

TITTI MATTSSON, *lektor, docent i socialrätt, Lunds universitet*

Europierisering av sosialretten • 113

KARL HARALD SØVIG, *professor dr. juris, Universitetet i Bergen*

Omsorg i et sosialretligt perspektiv • 135

STINE JØRGENSEN, *Center for Retlige Studier i Velfærd og EU Markedsintegration, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet*